

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

1870

Vragen van het lid **Nijboer** (PvdA) aan de Minister van Financiën over de *verwerkingstermijn van betaaltransacties op weekenden en feestdagen* (ingezonden 15 april 2014).

Antwoord van Minister **Dijsselbloem** (Financiën) (ontvangen 7 mei 2014).

Vraag 1

Kent u het artikel «Winkelier dupe late pinboeking»?¹

Antwoord 1

Ja.

Vraag 2 en 3

Deelt u de mening dat het girale betalingsverkeer onderdeel uitmaakt van de essentiële infrastructuur en dat het niet meer van deze tijd is dat het interbancaire verrekensysteem Target2 ongeveer 110 dagen per jaar niet beschikbaar is?

Kunt u nader toelichten waarom Nederlandse banken voor binnenlandse interbancaire transacties niet dagelijks, ook in weekenden en op feestdagen, betaaltransacties zouden kunnen verwerken en verrekenen?

Antwoord 2 en 3

Ik deel de mening dat het girale betalingsverkeer van consumenten en bedrijven onderdeel is van de essentiële infrastructuur. De tussen banken te verrekenen betalingen die hieruit voortvloeien lopen via het Target2-systeem van de Europese Centrale Bank. De verwerking van de Nederlandse pinbetalingen tussen de Nederlandse banken vormt slechts een fractie van de totale afwikkelingen binnen dit systeem.²

Target 2 is open op alle dagen, behalve zaterdag, zondag, nieuwjaarsdag, Goede Vrijdag en Paasmaandag,³ 1 mei, eerste kerstdag en 26 december. Gedurende deze dagen worden geen bijschrijvingen op de betaalrekeningen van de begunstigde bedrijven en consumenten geboekt. Dit gebeurt op de eerstvolgende werkdag. Dit is afgesproken tussen de verschillende centrale

¹ De Telegraaf. «Winkelier dupe late pinboeking». 14 april 2014, http://www.telegraaf.nl/mijnbedrijf/22505806/_Winkelier_dupe_late_pinboeking_.html.

² Het aandeel van de waarde van alle pinbetalingen in 2013 in de totale waarde van de Nederlandse interbancaire betalingen in Target2 is minder dan 1 promillage.

³ Conform de kalender die geldt voor de plaats waar de ECB gevestigd is.

banken van de eurolanden. Het aanpassen van deze afspraken ten behoeve van het sneller verwerken van Nederlandse pinbetalingen, is complex gezien de Europese context en de kleine rol voor de afwikkeling van Nederlandse pinbetalingen binnen het Target2 systeem.

Vraag 4

Welke mogelijkheden ziet u, buiten een aanpassing van de werkwijze van Target2, voor Nederlandse banken om betaaltransacties vaker en sneller te verwerken?

Antwoord 4

Uitbreiding van de dienstverlening van Target2 naar 365 dagen binnen korte termijn is geen optie. In andere eurolanden lijkt er geen significante behoefte aan het sneller verwerken van betaaltransacties. Zoals bij de beantwoording van eerdere Kamervragen op dit punt is opgemerkt⁴ zal dit ook voor Nederlandse pinbetalingen niet binnen korte termijn mogelijk zijn. Desalniettemin zijn er op de langere termijn wel mogelijkheden om in Nederland onafhankelijk van de openingstijden van Target2 sneller betalingen te verwerken.

Vraag 5 en 6

Bent u bereid de Nederlandsche Bank (DNB) te verzoeken de genoemde conceptuele mogelijkheden voor een uitbreiding van het aantal Nederlandse verwerkingsdagen nader te onderzoeken en deze te delen binnen het Maatschappelijk Overleg Betalingsverkeer?⁵ Hoe staan andere Centrale Banken in Europa tegenover het uitbreiden van de verwerkingsdagen binnen Target2? Welke mogelijkheden bestaan er om de Nederlandse betaaltransacties binnen Target2 wel dagelijks te verwerken? Kan een indicatie van de mogelijke meerkosten worden gegeven?

Antwoord 5 en 6

Op 21 november 2013 is het onderwerp snellere verwerking aan de orde geweest in de vergadering van het Maatschappelijk Overleg Betalingsverkeer (hierna: MOB). In deze vergadering is geconstateerd dat versnelling van de verwerking van het betalingsverkeer complex is, maar niet onmogelijk. Het MOB heeft besloten dat een voorstel zal worden gedaan hoe kan worden gekomen tot een verantwoorde stapsgewijze invoering van een dergelijke versnelling en op welke termijn dit eventueel kan worden gerealiseerd. Hiertoe onderzoeken DNB en banken momenteel de mogelijkheden voor een snellere verwerking van betaaltransacties. Zij rapporteren hierover aan het MOB op 21 mei.

Vraag 7

Is bekend hoeveel rente- en andere schade ondernemers, winkeliers en particulieren lijden door de lange verwerkingstijd? Zo ja, hoe groot is de schade?

Antwoord 7

De gevolgen van de langere verwerkingstijden voor te ontvangen en betalen rente zijn niet bekend.

Vraag 8

Compenseren Nederlandse banken bedrijven en consumenten voor de additionele kredietkosten bij eventuele roodstand die met een vertraagde verwerking gepaard gaan door bijvoorbeeld de boekingsdatum achteraf aan te passen?

⁴ Zie brief d.d. 7 november 2013 «Beantwoording toezeggingen AO online betalingsverkeer» met kenmerk FM/2013/1963M, punt 5 en bijlage 3.

⁵ De Nederlandsche Bank. «Eerste verkenning mogelijkheden bijboeken betaaltransacties op weekend- en feestdagen». September 2013, http://www.dnb.nl/binaries/Resultaat_tcm46-302934.DOCX.

Antwoord 8

De Nederlandse banken, die ook afhankelijk zijn van de verwerkingstijden van het Target2 systeem, compenseren geen additionele kredietkosten bij roodstand van bedrijven en consumenten. Winkeliers kunnen desgewenst hun kasbeheer (cash management) zodanig inrichten zodat ongewenste roodstand zoveel mogelijk wordt voorkomen.

Vraag 9

Zijn er risico's voor de financiële stabiliteit als gedurende dagen tegoeden bij banken onderling worden gestapeld? Zo ja, hoe borgt DNB dat deze worden beperkt?

Antwoord 9

Zoals eerder gemeld aan de Kamer⁶ is er sprake van voorfinanciering als banken buiten de openingsdagen van Target2 de gelden die ze dan zelf nog niet van de andere banken hebben ontvangen toch zouden bijboeken op de rekening van de winkelier. Bankens zouden daarmee een risico nemen van niet of later ontvangen van de tegoeden van de andere banken (settlementrisico). Aangezien de waarden van de vorderingen beperkt in omvang zijn, betreft dit echter geen beduidend risico voor de financiële stabiliteit.

⁶ Zie brief d.d. 7 november 2013 «Beantwoording toezeggingen AO online betalingsverkeer» met kenmerk FM/2013/1963M, bijlage 3.